

BIDRAG TIL EFTERRETNINGEN

G12952

OM

SVÖMME-ÖVELSERNES

F R E M G A N G

H O S O S.

EN

I N D B Y D E L S E

T I L

DE OFFENLIGE ÖVELSER

V E D

S O M M E R - E X A M E N

F A A D E T

G Y M N A S T I S K E I N S T I T U T

ONSDAGEN D. 5 SEPTEMBER D. A.

Forfattet af

P. H. Mönster.

Inspecteur ved Efterslægts-Selskabets Rea'skole.

K i ö b e n h a v n , 1 8 0 4 .

Trykt hos K. H. SEIDELIN, bogtrykker og Skrivstøber i Pilestrædet No. 94.

B.U.H.

Gymnastikens Velyndere modtog i *Indbydelsen* til de offentlige Øvelser, hvorved det gymnastiske Institut d. 27 Nov. f. A. høitideligholdt *sin første Olympiade eller fjerde Aars Fest*, en kort historisk Beretning om Svømme-Øvelsernes Fremgang hos os; de modtage nu ogsaa et Bidrag til hiin Beretning, der *ikkun* skal indeholde de Fremskridt, Svømme-Øvelserne siden den Tiid have gjort.

Efterat Svømningen, som en gymnastisk Øvelse i Ordets egenligste Forstand, fra Aaret 1801 var indført paa det *gymnastiske Institut*, begyndte den ogsaa at vinde Opmærksomhed paa de øvrige Steder, hvor Gymnastiken behandlede methodisk. *Paa Söe-Cadet-Akademiet* var den indført 1798, og en svømmevant Matros antaget til at gaae tilhaande derved; men som Læregienstand forbandtes den først med de øvrige

gymnastiske Øvelser 1801, fra hvilken Tiid man omtrent kan regne 100 aarlig, som bleve underviiste deri.

Paa Artillerie - Cadet - Akademiet, Kiöbenhavns Militair-Skole saavel som i *det Schouboeske Institut* indførtes Svømme-Øvelserne 1802.

Paa Land-Cadet-Akademiet bleve de vel indførte 1803; men kun for Enkelte; i Aar bleve de derimod almindeligen indførte paa dette Akademie.

1803 fik *Opforstringshuset* og *Frue-Sogns Arbeids-Anstalt* dem ligeledes.

I Aar ere *Seminaristerne paa Blaagaard* ikke blot anviiste til selv at svømme, men endog til methodisk at undervise Andre deri.

Fremdeles ere Svømme-Øvelserne i Aar forbundne med de øvrige gymnastiske Øvelser, hvori *Efterslægts-Selskabets Realskoles Elever* siden forrige Vinter faae methodisk Underviisning.

Og endelig ere disse Øvelser ogsaa i Aar indførte i *den af Fattigvæsenets Skoler, der er i Bredgaden*, og staaer under *Hr. Conference-Raad Mallings* specielle Tilsyn og Bestyrelse, og i *den i Aabenraa*, der er *Hr. Pastor Palludans* Opsigt overdraget.

Antallet af de, der i denne Sommer ugenlig have nydt Underviisning i Svømningen, beløber sig til mellem 7 og 800.

I Aar, som de foregaaende Aaringer, ere Eleverne blevne övede i at svømme i *Længden, med og uden Klæder*, og de *Militaire i Uniform*; i at *dykke, gaac uuder Vandet og holde sig der stedse længere og længere*; i at *bære hinanden i Vandet*, og *optage hinanden deraf*; og i at *flyde paa Vandet*.

Denne sidste Övelse, der især foranledigedes ved den Bernardiske Theorie, havde man ventet at kunne have fortsat videre i denne Sommer, end det er skeet; men endnu maa man formedelst Mangel paa tilstrækkelige Forsög udsætte den endelige Dom derover, indtil afgjørende Prøver kunde foretages.

Det ustadige Veirligt og flere indløbne Forhindringer gjøre det umueligt at levere Efterretning om Hoved-Prøverne i Svømning, og disses Udfald, ved de militaire Akademier og Indretninger, og man indskrænker sig derfor til herved blot at meddele det mærkeligste om *det gymnastiske Instituts* Elever ved denne Sommer-Pröve:

No.	Afdeling	svømmede	Uden Klæder.	Tiden.	Med Klæder.	Flöd.
12	i 3	4100 Al.	1 $\frac{1}{4}$ Time.	3000 Al.	17 Minut.
6	- 1	1800 —	35 Min.	1800 —	4 — —
13	- 3	1050 —	53 —	2200 —	3 $\frac{1}{4}$ — —
13	- 1	3000 —	1 T. 8 Min.	400 *) —	5 — —

*) Krampe hindrede ham fra forholdsmæssig at svømme med Klæder.

No. Afdeling	svømmede	Uden Klæder.	Tiden.	Med Klæder.	Flød.
2	i 2	700 Al.	19 Min.	1200 Al.	4 M. 35 Sec.
1	- 2	1450—	40—	2242—	5 — —
3	- 2	2000—	57—	2576—	6½ — —
1	- 1	1300—	34—	2352—	5 — —
5	- 1	1812—	49—	1400—	
3	- 1	35—		5—	
4	- 1	60—		35—	
10	- 1	22—		13—	
6	- 2	30—		40—	
8	- 2	245—		58—	
1	- 3	30—		10—	
2	- 3	30—			
4	- 4	150—			
4	- 2	40			
13	- 2	5—			

De øvrige Elever svømme endnu i Sele, og kunde derfor ei her omtales. I den foregaaende Beretning om Svømme-Øvelsernes Fremgang ankyndigedes et Selskab, hvis egenlige Formaal det vilde blive, at gjøre Svømme-Øvelserne saa almindelige som mueligt; dette Selskab eksisterer nu allerede siden Slutningen af forrige Aar; det udfærdigede i Martii Maaned d. A. en offentlig Indbydelse, og tæller, uden endnu at være talrigt, saamange bidragende Medlemmer, at det seer sig i Stand til endnu i Aar at anstille Vedde-Svømning, hvortil i Følge Indbydelsen i de offentlige Tidender allerede 10 Personer have

meldt sig; og man haaber, at disse Vedde-Prøver, om ingen uforudseete Hindringer möde, skulde kunne foretages i Begyndelsen af September Maaned, hvorom det Nærmere dog vil blive bekendtgiort i de offentlige Blade.

Forstanderen for det gymnastiske Institut gjorde sig det fra Begyndelsen af til en Lov aarligen at anstille trende offentlige Examer, den ene om Sommeren, den anden om Vinteren, deels for at de Forældre, der betroede ham deres Börn til Veiledning og Dannelse, kunde overbevise sig om den Fremgang, de havde gjort, deels paa det at Publikum kunde have Leilighed til at underrette sig om de Fremskridt, Gymnastikken, som en vigtig Deel af den legemlige Opdragelse, efterhaanden gjorde, og om det Held, den i Fremtiden turde love sig. Hidtil har han ufravigelig fulgt denne sin Plan, og saalænge ingen forandrede Omstændigheder fordre Afvigelse herfra, vil han fremdeles vedblive at følge den. I Følge heraf er den offentlige Sommer-Examen paa dette Institut fastsat til Onsdagen d. 5te September d. A. Kl. 4 Eftermiddag. Til at overvære denne, indbydes derfor herved saavel de Forældre og Værger, der have Börn i Institutet, som ogsaa enhver Gymnastikens Befordrer og Velynder.

Legems-Övelserne foretages i følgende Orden:

For alle Afdelinger).*

1. Ligevægts-Övelser, under Lærerne de Hrr. Jessen og Thomsen.

*) Det behöver neppe at anmærkes, at der ved enhver af de aarlige Examer vælges Övelser, der med Hensyn paa Aarstiden have været meest drevne i det forløbne Cursus; men da det er muligt, at man kunde ansee den Orden, i hvilken disse Övelser foretages, mindre passende, naar man ser hen til det Forhold, der er mellem dem, og til den Forbindelse, i hvilken de naturligst burde følge paa hinanden, saa anmærkes blot: at den her valgte Orden har sin Grund deri: at der ere visse Övelser, hvori alle Eleverne, andre derimod, hvori de kun efter deres Afdelinger kunde deeltage.

2. Springe-Övelser, under samme.
3. Forberedelses- og Smidigheds-Övelser, under samme.

For 3die og 4de Afdeling.

4. Voltiger-Övelser, under Læreren Hr. Thomsen.
5. Voltigeer Övelser, - - - - - Hr. Jessen.

For første Afdeling.

6. Hugge-Övelser, under Læreren Hr. Steen.

For 3die og 4de Afdeling.

7. Forberedende Militærc-Övelser, under Læreren Hr. Hennecke.

For 1ste og 2den Afdeling.

8. Enkelte Haandgreb i Excereren: Marscheren og Skyden, under samme.

For 3die og 4de Afdeling.

9. Klavre-Övelser, under Hr. Thomsen.

For 1ste og 2den Afdeling.

Klavre-Övelser, under Hr. Jessen.

For alle Afdelinger.

10. Trækken under de Hrr. Jessen og Thomsen.

11. Löben, under samme.

Efter Övelserne holdes en Tale, og ved Slutningen af samme uddeles Agtelses- og Opmuntrings-Tegn til nogle af de Elever, der ved værdig Flid fortrinligst have gjort sig fortiente dertil.
